

ПЕРСОНАЛИЗАЦИЈАТА ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНКИ ЈАЗИК НЕ Е САМО НАУКА, ТУКУ И УМЕТНОСТ

д-р Билјана Ивановска*
д-р Нина Даскаловска*

Апстракт: Овој труд дава осврт на персонализацијата во наставниот процес и нејзина имплементација во индивидуаниот пристап при предавањето и изучувањето на странски јазик, преку семинари кои се изведуваат на Филолошкиот факултет во Штип, а се ориентирани кон постигнување резултати на индивидуално ниво при работа со студентите. Преку персонализација на наставниот процес, ниту еден учебник не е доволен сам за себе, така што наставниците не треба да ги обесхрабруваат студентите во постигнување на претходно утврдените цели и треба да ја преиспитаат својата функција и улога за доброто на сите страни инволвирани во наставата. Крајната цел на образовниот процес е да се даде автономија на студентите и да им се помогне да станат независни и креативни личности, преку изучувањето и користењето на странскиот јазик.

Клучни зборови: *персонализација, индивидуален пристап, странски јазик во наставата.*

PERSONALIZATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING IS NOT ONLY SCIENCE BUT ART AS WELL

Biljana Ivanovska, Ph.D.*
Nina Daskalovska, Ph.D.*

Abstract: This paper discusses the aspect of personalisation in the teaching process and its implementation in the individualised approach, offering result-oriented and individually tailored seminars of the German language as a foreign language that are offered at the Faculty of Philology in Stip. When the teaching process is personalised, no single course book is sufficient and teachers need to help and encourage students to achieve their goals as well to reflect on their role in the learning process for the benefit of all parts involved. The ultimate goal of the educational process is to give students autonomy and to help them become independent and creative while learning and using the second language.

Key words: *personalization, individual approach, foreign language teaching.*

* Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.
Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip.

1. Вовед

Кога се предава германски јазик како странски јазик, персонализацијата или индивидуалниот пристап е предност за постигнување поголема ефикасност и подобрување на целите во наставата и изучувањето на германскиот јазик како странски јазик. Под персонализација го подразбираме дизајнот и имплементацијата на техниките во наставата за изучување на странски јазик, во согласност со целите на студентите во процесот на студирањето, нивните социјални потреби и самата личност. Наставникот треба да биде ефективен комуникант, така што автентичната поврзаност со студентот формира добра можност за размена на идеи, информации, вредности и ставови. Бидејќи образованието го разбираме како уметност и персонализација, пристапот кој ги спојува и премостува интерперсоналните и интраперсоналните недостатоци се чини дека е есенцијален во училиницата, со цел да се поттикне самостоен развој на студентите преку учењето како природен резултат на човечката интеракција и значенската комуникација. Очигледно е дека станува збор за пристап кој бара постојано вложување напори и енергија и пристап кој нуди големи ветувања и награди.

Всушност, на сите нам ни се познати предностите на персонализацијата како техника на предавање. Торнбери (2006:160) во својата неодамнешна книга пишува: „Кога го персонализираш јазикот, го користиш истиот за да зборуваш за своето знаење, искуство и чувства... Менталниот и емоционалниот набој што е вклучен во личните асоцијации со јазикот, го прави истиот да биде полесен за паметење“.

Персонализацијата е техника која имплицира подобра мотивација и подобро ангажирање на студентот во самиот процес на учењето. Како пристап во наставата, таа формира значенски и поддржувачки динамична средина, каде резултатите и крајниот исход стануваат модел, кои го одразуваат конкурентното општество во пошироки рамки на своето постоење.

2. Персонализација во наставата по странски јазик

Според тоа, студентите со кои се употребува овој пристап на персонализација и индивидуална настава се високо мотивирани, со јасно определени цели. Во овој контекст, може да се идентификуваат следниве чекори кои се важни за постигнување на поставените цел:

- точно идентификување на целите на студентите на почетокот на семинарот (што е потребно за студентите, што очекуваат тие од наставникот и од семинарот);

- дизајнирање на часовите од семинарот и избор на соодветни материјали за предавање и учебници кои ќе ги задоволат потребите на студентите, како и соодветни индивидуални и групни вежби и задолженија за студентите;

- формирање на мали групи и сесија за индивидуален студент, а со тоа се заменуваат големите групи по бројност кои тешко се менаџираат;

- планирање на часовите со посебна спонтаност и креативност и овозможување студентите да дејствуваат интерактивно во наставниот процес.

Меѓутоа, студентите секогаш не знаат што е најдобро за нив така што преголемата флексибилност може да доведе до назадување во планираното постигнување на целите;

- осмислување на активностите за лична комуникација и адаптирање на соодветните теми;

- водење индивидуална евиденција за следење на напредокот на студентите и нивните постигнувања и резултати.

Палетата на материјали кои се расположливи и наменети за изучување на германскиот јазик како странски јазик е многу широка и напредната. Најголем дел од овие материјали се посебно насочени кон средно големите групи на студенти или големите по бројност групи на студенти. Со персонализацијата на наставниот процес, ниту еден учебник не е доволен и наставникот не треба да ги обесхрабрува студентите во постигнувањето на целите. Напротив, наставниците треба постојано да ја преиспитуваат својата улога и функција во секоја група поединечно, со цел да се постигнат најдобрите резултати со студентите. Наставникот треба да ја избегнува рутинската и механичката работа, бидејќи таа едноставно станува здодевна. Според ова, наставникот станува истовремено и учител и ученик, што е важно за неговиот професионален и духовен напредок. Интелектуалноста на наставникот не се согледува само покрај таблата и во училницата, туку секаде каде што се движи тој, во секојдневното општење и комуницирање во средината каде што тој секојдневно опстојува: во автобус, на улица, во кафеана и сл. Во оваа парадигма, улогата на наставникот е накаде помеѓу менаџер во наставниот процес и посредник помеѓу себеси и преостанатите.

3. Персонализација – наука и уметност

Крајната цел во наставниот процес е да им се даде автономија на студентите и да им се помогне да станат независни и креативни во процесот на користење и восприемање на странскиот јазик, сè со цел подобрување на самите себеси со што ќе ја подигнат вредноста во општеството и во системот каде што тие живеат, работат и опстојуваат. Поради тоа, постигнувањето на рамнотежа меѓу бизнис-ориентиранот пристап кој треба да ги задоволи потребите на современото конкурентно општество, од една страна, и хуманистичкиот пристап, од друга страна, е важно, според нас, особено во нашето опстојување и делување кое е засновано на знаења и вештини во денешниот, модерен 21 век.

Библиографија

1. Howard Gardner Interview with Steen Nepper Larsen, downloadable at http://pzweb.harvard.edu/Pls/HG_Larsen.pdf (accessed July 2008).
2. Thornbury, S. 2006. *An A-Z of ELT*. Oxford:Macmillan.
3. Pascariu, R. Personalisation in teaching - from think big to think small. *Iatefl Voices*. January-February 2009, Issue 206.p. 7.